

ELINA SAARINEN

Pirkka-muovikassin kyljessä komeilee merkittävä teksti: ”Olen kierrätyksen edelläkävijä.”

Tämä on totta. Kassi on Suomen ensimmäinen muovikassi, jonka valmistukseen on käytetty 90 prosenttia kierrätettyä uusiomuovia. Aiemmissa uusiomuovikasseissa prosenttimäärä on ollut 60.

Pirkka-kassit ovat edelläkävijöitä myös siksi, että niiden materiaali tulee osittain teollisen muovikassiprosessin ulkopuolisesta lähteestä: kaupan omista keskusvarastoista ja terminaleista. Kuljetussuojamuovien ja lavakääreiden laatu on saatu viimein niin hyväksi, että ne kelpaavat kestävien kassien valmistukseen. Aiemmin ostoskassien uusiomuovi oli kokonaan peräisin Suomen tehtailta elintarvikke- ja hygieniatuotepakkausten sekä muovikassien valmistuksen prosessihylyistä.

Pirkka-kassista 30 prosenttia on kuljetussuojamuoveja ja 60 prosenttia Suomen omaa uusiomuovia.

Edistysaskel on sen verran mullistava, että projektin yhteistyökumppanit Ruokakesko, Lassila & Tikanoja ja Suominen Joustopakkaukset palkittiin marraskuussa Ympäristöyritysten Liiton ja *Uusiouutisten* jakamalla Vuoden Hyötykäyttötöteko -palkinnolla.

Kuljetussuojamuovien hyödyntäminen muovikassien tuotannossa on raadin mukaan

Elina Saarinen

Kassi kiertäisi, jos kuluttaja skarppaisi

Muovikassin kierrätys uudestaan ja uudestaan onnistuisi nyt tekniikan puolesta täysin. Ruokakesko, Suominen Joustopakkaukset ja Lassila & Tikanoja ovat kehittäneen tavan hyödyntää Ruokakeskon omia kuljetussuojamuoveja.

hyvä osoitus siitä, että lähes kaikkia materiaaleja voidaan hyödyntää raaka-aineena teollisuudessa. Innovatiivisten ratkaisujen syntymisen edellytyksenä on usein yritysten välinen pitkäjänteinen yhteistyö.

”Tuntuu hienolta, että saimme tämän tunnustuksen hyötykäytön ammattilaisilta. Olemme valtavan ylpeitä palkinnosta”, Ruokakeskon ympäristöpäällikkö **Timo Jäske** kommentoi.

PAPERIETIKETIT POIS

Ensimmäiset Pirkka-kierrätysmuovikassit saatiin kaappoihin syyskuussa. Asiakkaat ovat ottaneet ne innostuneina vastaan.

”Keskon vastuullisuusohjelman mukaisesti haluamme tarjota asiakkaillemme ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotevaihtoehtoja erityisesti Pirkka-tuotesarjassa. K-ruokakaupoissa käy ostoksilla valvutuneita kuluttajia, joista osa tekee ostopäätöksensä vastuullisuuden perusteella”, Jäske sanoo.

Projekti idean syntymisestä valmiiseen kierrätysmuovikassiin on vienyt kaksi vuotta. Tässä välissä yhteistyökumppanit ovat kokeilleet kasseja eri resepteillä ja testanneet erilaisia koe-eriä.

”Aluksi Ruokakeskolta peräisin olevan kierrätysmuovien osuus kassissa oli isompi, 60 pro-

senttia, mutta kassit eivät kestäneet testeissä. 30 prosenttia osoittautui laadukkaaksi suhteeksi”, Jäske kertoo.

Lava- ja kuljetussuojamuoveissa on mukana epäpuhtauksia, kuten paperietikettejä, naruja ja teippejä. Kesko onkin alkanut ohjeistaa tuhansia tavarantoimittajiaan korvaamaan paperiset etiketit muovisilla, jotka soveltuvat prosessiin.

Lassila & Tikanoja on toiminut projektissa jätehuolto-osajana. Se on toimittanut Keskon Hakkilan terminaaliin Vantaalle keräysvälineet kalvomuvoin keräykseen.

”Olemme toimittaneet Vantaan terminaaliin paalaimet kalvomuvoin erilliskeräystä varten. Parin sadan kilon paalit kerätään Vantaalla kuormalavoille, josta ne kuljetaan L&T Muoviportin tehtaalle Merikarvialle. Siellä muovit prosessoidaan kahteen otteeseen, jotta epäpuhtaudet saadaan pois. Sitten toimitamme kierrätysmuovin granulaattina Suomalaiselle”, L&T:n yksikönpäällikkö **Ville Vainio** kertoo.

SUOSIO KASVAA

Suominen tehtaalla Tampereella Ruokakeskon granulaatteihin sekoitetaan Suominen omista prosesseista kertynyttä uusiomuovigranulaattia niin, että saadaan aikaan tasalaatuinen ja kestävä kassi.

Ruokakesko

Vantaan Hakkilan logistiikkakeskuksessa henkilöstö osaa lajittelun. Suojakalvojen ja lavakääreiden keräysvälineet on asetettu jätesuunnitelman mukaisesti tarkkaan mietittyihin paikkoihin.

Viestintävastaava Laura Niittymäki ja myyntipäällikkö Tiina Pessi pitelevät käsissään kierrätyksen edelläkävijää, 90-prosenttisesti kierrätysmuovista valmistettua Pirkka-kassia.

Suominen Joustopakkaukset Oy:n myyntipäällikkö **Tiina Pessi** kertoo yhtiön tehneen työtä kierrätysmuovikassien eteen jo kaksikymmentä vuotta.

”Tekniset valmiudet ovat nyt olemassa, että voimme valmistaa jo 90-prosenttisesti kierrätysmuoveja sisältäviä kasseja. Kierrätysmuovikassien suosio on kasvanut koko ajan. Uusiomateriaali on teknisesti täysin yhtä hyvää kuin neitseellinen muovi”, Pessi sanoo.

Suomisen tuotannossa syntyvä hylky- ja hukka-aines käytetään tarkasti hyödyksi uusien kassien valmistuksessa. Jopa Puolan tehtaan hylky päätyy hyötykäyttöön Tampereelle.

Jos yksi kassi painaa noin 20 grammaa, tämän 20 grammaa pystyisi teoriassa kierrättämään kokonaan uuden kassin raaka-aineeksi. Teoriassa siksi, että vaikka tekniset valmiudet kierrätykselle on, ja vaikka yhteistyökumppanien logistinen ketju kaupasta jätteiden käsittelijän kautta raaka-aineen käyttäjälle toimii, yksi lenkki pettää vielä. Kuluttajat eivät osaa palauttaa muovikassejaan tarpeeksi puhtaina erinä kauppojen muovikassien kierrätyspisteisiin.

Muovikassien kierrätyspisteitä on nyt noin 80 eri puolilla Suomea. L&T:n mukaan niihin palautuvasta materiaalista ainoastaan 5–10 prosenttia saadaan materiaalihyötykäyttöön, loppu menee energiaksi.

”Olemme tutkineet kassien laatua, mutta niiden joukossa on valitettavasti vielä liikaa epäpuhtauksia. Ihmiset laittavat kierrätyspisteisiin mäyräkoiran kuoria, alumiinipölkkejä, jopa

Juha Andelin ja Timo Jäske Ruokakeskosta, Pirjo Rytkönen Kiinteistöhuolto Rytkönen Oy:stä, Ville Vainio Lassila & Tikanojasta, Tiina Pessi Suominen Joustopakkaukset Oy:stä sekä Hannu Nyman ja Mika Laine Envor Biotech Oy:stä saivat palkinnon Ympäristöyritysten Liiton tilaisuudessa *Silja Serenadella* 19. marraskuuta.

Kierrätysmuovikassi on Vuoden Hyötykäyttöteto

■ Ympäristöyritysten Liitto ry ja *Uusiouutiset-lehti* ovat palkinneet Ruokakesko Oy:n, Suominen Joustopakkaukset Oy:n ja Lassila & Tikanojan Oyj:n projektin Vuoden Hyötykäyttötetona. Projektissa valmistetaan kuluttajamuovikasseja kaupan kuljetussuojamuoveista.

”Pirkka-kierrätysmuovikassin valtteina nähtiin uusi muovien hyötykäyttötapa polton sijaan, suuret volyymit ja kotimainen tuotanto. Haluamme palkinnolla kannustaa ja rohkaista ympäristöhuollossa ratkaisuihin, joilla voidaan tehostaa materiaalien uudelleenkäyttöä sekä vähentää koko elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia”, kertoo ympäristöasiantuntija **Pia Vilenius** YYL:stä.

Palkinto jaettiin 19.11. Helsingissä. Samassa yhteydessä Ympäristöyritysten Liitto palkitsi myös jäsenistöstään Vuoden Ympäristöyrityksen ja Vuoden Ympäristöhenkilön.

Envor Biotech Oy sai yrityspalkinnon alan aktiivisesta kehittämisestä. Yritys on investoinut mädätyslaitoksen rakentamiseen, kehittänyt ja optimoinut prosesseja sekä etsinyt lähialueelta logistisesti ja tuotannollisesti järkeviä biokaasun hyödyntämismahdollisuuksia yhteistyössä alueen muiden yritysten kanssa. Yritys suunnittelee parhaillaan kasvattavansa käsittelymääriään.

Vuoden Ympäristöhenkilönä liitto palkitsi iisalmelaisen Kiinteistöhuolto Rytkönen Oy:n toimitusjohtaja **Pirjo Rytkösen**, joka on uurastanut ansiokkaasti ja määrätietoisesti, jotta jätelaista saataisiin kaikkien jäsenyritysten toiminnan kannalta mahdollisimman hyvä kokonaisuus.

sekajätteitä. Uskomme silti, että suomalaiset kuluttajat vielä oppivat lajittelemaan muovikassit oikein. Olemme parantaneet myös kierrätyspisteiden lajitteeluohjeita”, Suomisen viestintäasioista vastaava **Laura Niittymäki** sanoo.

HUUTAVA PULA KIERRÄTYSMUOVISTA

Jos lajittelu onnistuisi, kauppojen muovikassipisteet toisivat uuden uusiomuovilähteen Suomiselle. Tällä hetkellä kierrätysmuovista on nimittäin huutava pula.

”Jotta voisimme valmistaa koko volyymimme uusiomuovista, kierrätysmateriaali ei yksinkertaisesti riitä. Tarvittaisiin lisää Ruokakeskon

tyyppisiä projekteja ja muitakin kauppaketjuja mukaan, jotta saisimme kierrätysmateriaalia tarpeeksi”, Pessi laskee.

Hän vihjaa, että neuvottelut kierrätyskassiprojekteista muidenkin kauppaketjujen kanssa ovat alkamassa.

Kesko kuitenkin pitää kiinni saamastaan etumatkasta. Timo Jäske puhuu kierrätyskassien laajentamisesta Pirkan lisäksi Keskon muihin tuotteisiin.

”Pelkästään Pirkka-kassin volyymit ovat niin isot, että kierrätysmateriaali ei tahdo riittää. Tavoitteenamme on hyödyntää omista prosesseista syntyvä jäte tehokkaasti, jotta jalostusarvo paranisi, eikä hyvä muovimateriaali menisi polttoon”, Jäske sanoo.